

« Cel dintîi, dacă nu mă înşel, a şi fost expulzat din ţară în anul 1872 şi nu înţeleg cum a putut reveni fără autorizaţiunea Guvernului, cerută de articolul 179 din Codul Penal ».

« Vin dar a vă ruga, Domnule Ministru, să binevoiţi a intima susnumiţilor un ordin pozitiv de a părăsi România în termenul cel mai scurt ».

« Această măsură administrativă ar fi pe deplin justificată, pentru că este un act de înaltă administraţiune, motivat pe necesităţi şi pe convenţii internaţionale ».

« Guvernul ar putea intenta o acţiune penală sus-zişilor; cred însă că pentru motivele ce veţi aprecia şi Domnia Voastră, este mai bine de a vă pronunţa asupra măsurii ce vă propun prin adresa de faţă ». Semnat Kogălnicean <sup>27</sup>.

Deci Kogălniceanu în nota citată recunoaşte existenţa acestei organizaţii, cu comitete în ţară, fapt care — după cum afirmase mai înainte lui Asim — n-ar fi trebuit tolerat, deoarece, Constituţia ţării prevedea dreptul de asociere numai pentru romîni. Recunoştea că aceştia organizează « bande » pentru a le trece peste Dunăre, că ar trebui să li se intenteze o acţiune penală, că prezenţa lui Karavelov, expulzat o dată, însemna încălcarea art. 179 din Codul Penal etc.

Adică, în concluzie, Kogălniceanu invoca argumente pe baza cărora i se putea dovedi că activitatea acestor bulgari nu încălca numai o politică de neutralitate pe care guvernul şi-a impus-o din cauza unei situaţii externe încordate, ci încălca însăşi Constituţia şi legile ţării, chiar într-o situaţie normală. Şi cu toate acestea, Kogălniceanu nu cere darea în judecată, urmată de o condamnare sigură, ci doar expulzarea.

Nu e locul să arătăm aici cum s-a făcut expulzarea lui Karavelov în 1872, cînd un comisar turc venise să-l ceară guvernului nostru pentru a fi judecat şi el o dată cu Levski, ci ne oprim la urmările acestei cereri de expulzare cerută de Kogălniceanu în 1876.

K. Tankov, tipărind în 1901 documentele de care vorbeam, le însoţeşte de o introducere în care afirmă că le publică tocmai pentru că arată « în mod reliefat, care a fost în trecutul apropiat atitudinea guvernului român faţă de acţiunile bulgarilor ». După ce aminteşte de atitudinea binevoitoare a guvernului român în timpul trecerii cetelor lui Totio, Panaiot Hitov şi Hagi Dimităr (1867—1868), Tankov serie referitor la expulzarea sa şi a lui Karavelov: « Aceasta nu s-a făcut, dar cele două persoane au fost închise la prefectura poliţiei şi pe urmă la închisoarea Văcăreşti cîteva zile, de unde au fost eliberate — fără nici un fel de alte urmări... »

În privinţa atitudinii lui Kogălniceanu în general, iată ce scrie acelaşi Tankov: « Într-adevăr, M. Kogălniceanu, ministrul de externe, adresă la 20 aprilie 1876 o circulară către căpitani de porturi, prin care le ordonă să vegheze atent asupra străinilor ce trec din sau în Turcia, prin oraşele romîneşti de la Dunăre, dar ca urmare a acestui ordin, *vitejii din ceata lui Botev trec fără nici o piedică Dunărea avec armes et bagages*. Cînd totul se terminase, Kogălniceanu muştră printr-o altă circulară pe căpitani de la Dunăre, adresează cîteva note patetice, relative la aceeaşi întîmplare, către colegii săi de la interne, finanţe şi război, şi cu aceasta totul ia sfîrşit ». În general vorbind despre notele lui Asim paşa şi altele, Tankov recunoaşte că Kogălniceanu a ştiut să le răspundă

<sup>27</sup> K. Tankov, *op. cit.*, p. 236; *Documente privind istoria Romîniei...*, p. 172.